

at hele Lovudkastet leed af en henvgjerrig Bestræbelse efter at faae Noget at afstraffe; men Sagen forholder sig dog ved nærmere Betragtning ganske anderledes, og dette burde allermindst miskjendes af dem, som rose sig af al tid at have været deres Ord bekendte og staaet ved deres Ord, thi denne hele Række af Bestemmelser gaaer ikke ud paa Andet end at tvinge enhver Mand, som benytter Pressen, til at staae ved sit Ord. (3a) Iøvrigt kan der jo være Spørgsmaal i det Enkelte om alle Bestemmelseernes Hensigtsmæssighed, men for at opnaae, at enhver Mand skal staae ved sit Ord, maa der ogsaa tages Hensyn til andre Personer end dem, hvis Ord det egentligt er, der handles om, thi det vide vi Alle, at medens Dphavsmanden til det talte Ord ikke kan skjule sig for den, til hvem det tales, saa kan der imod Dphavsmanden til det trykte Ord skjule sig, og han skjuler sig ofte, og den, som vil have Frihed forbunden med Ansvar, maa ogsaa erkjende, at dette Skjul er man berettiget til at unddrage Bedkommende. Men medens det paa den ene Side er indtil en vis Grad let at skjule sig, idet man udtaler det trykte Ord, saa er det paa den anden Side igjen vanskeligt, idet man ikke kan faae det trykte Ord udtalt uden at maatte have Understøttelse dertil af Flere, og det er altsaa den Bei, som denne Lovgivning ligesaavel som andre Lovgivelser af samme Art gaae ud paa, at den sigter til, at den, som hjælper til at Ordet kan blive trykt, ogsaa skal sikke Beien til at komme til den, fra hvem Ordet oprindeligt er udgaaet. Det er den Tanke, som ligger til Grund for disse Lovbestemmelser, og naar man taler om, at derved kunde Ansvaaret falde paa en Ushydig, saa troer jeg, at naar man virkelig gaaer ind paa at undersøge det sande Forhold, vil det vise sig, at den Ushyldige ikke let vil blive rammet. Jeg kan idetmindste ikke troe, at der kunde være saamegen Betænkelighed i de Tilfælde, der bleve nævnte, navnlig, at en Bogtrykker kunde blive straffet for et Skrift, der blev trykt i hans Officin, medens han var syg, thi saalænge han selv bestyrer sit Officin trykkes der vel Intet ham uafvidende, naar han ikke er i en saadan Tilstand; at han ikke kan forvise sig om, hvilken Forsægger det er han

trykker for, og som altsaa er den, hvem Ansvaaret hviler paa. Jeg troer virkeligt, at der kun er een Bestemmelse, med Hensyn til hvilken man med Rette kan opfaae nogen Betænkelighed, om det er den rette Bei til at sikke sig Bedkommende, og om man ikke, idet man blot har ville sikke sig den Paagjældende, dog har udsat en Ubedkommende for at kunne faae Ansvaaret, og det er ved Bestemmelsen om hvad der skal indtræde, naar den første Ansvarshavende unddrager sig Landets Domstole. Det er muligt, at man her kunde finde en anden Bei ved, istedetfor hvad der er bestemt, at lade indtræde saadanne Følger, som kunde ramme den, der har fjernet sig. Jeg troer altsaa, at der heller ikke i den første Deel af Loven paa nogen Maade viser sig at være et saadant Princip, at man paa Grund deraf i Almindelighed skulde have Noget imod Loven eller have Tilbøielighed til at forkaste den, og her tale vi kun om de Principer, som i Almindelighed ligge til Grund for den.

Jeg vil endnu sige et Ord med Hensyn til hvad man har yttret om Betimeligheden af at fremkomme med denne Lov. Det er en ganske forunderlig Ting, naar man paa den ene Side forlanger at Regjeringen snarest mulig skulde fremkomme med saadanne Love, der fuldendte vor nye constitutionelle Tilstand, og dernæst saa snart en saadan Lov fremkommer, man da finder det ubetimeligt. Her ere Ubetimelighedsgrundene virkelig mærkværdige; man siger, at det er ubetimeligt at Loven fremkommer, fordi der i et Tidsrum af 18 Maanedes er ikke har været anlagt mere end 3 Pressesager. (1 Stemme: det er 27 Maanedes). Ja jeg vilde ønske at det var 36, desto bedre var det efter min Tanke til at vise, at Regjeringen ved at forelægge Loven ikke havde udviklet noget fiendtligt Sindelag imod Pressen, og at der ikke i dens Handlinger laa Noget, som kunde kaste Skygge paa Lovudkastet, eller kunde lede til Mistanke mod Lovudkastets Princip. Jeg kommer tilbage til hvad jeg sagde i Begyndelsen, at det er meget heldigere at kunne forhandle en Lov om Pressens Brug under saadanne Forhold, end hvis man skulde sige, at Regjeringen i de sidste Aar havde kæmpet en haardnakket Kamp med en Mængde Presse-